

NA IZLETU

Budući da sam uspješno položila školsku, mjesnu i županijsku fazu Olimpijade hrvatskog jezika i književnosti, kvalificirala sam se za nacionalnu fazu Olimpijade maternjeg jezika, koja je održana u Karansebešu između 2. i 5. travnja 2013. godine.

U istom periodu i u istom gradu održana je i nacionalna faza Olimpijade ruskog jezika i književnosti Rusa-Lipovljana, na kojoj su sudjelovali učenici iz nekoliko županija iz Moldavije i Dobruđe. Kao i u slučaju učenika iz karšaevske zajednice, radilo se, dakako, o ponajboljim učenicima ruskog jezika i književnosti, koji su svoje znanje, vrline i kreativnost obilato pokazali na prethodnim fazama olimpijade.

Ja sam oduvijek smatrala da maternji jezik povezuje prošlost, sadašnjost i budućnost, vjerovala sam da je ponosno i prestižno znati maternji jezik. Posebice kada je riječ o nama, Karaševcima, koji smo već stotinama godina odvojeni od matične države i živimo ovdje, u multikulturalnoj Karaš-severinskoj županiji, zaokruženi govornicima rumunjskog ili nekog drugog jezika,

Prošlog je ljeta, Odjel za Međuetničke Odnose Rumunjske vlade organizirao za sve učenike pripadnike etničkih manjina iz Rumunjske koji su osvojili prvo mjesto na Olimpijadi

di jedan devetodnevni izlet u četiri prelijepe zapadno-europske države. Radi se o Njemačkoj, Austriji, Italiji i Mađarskoj. Među ponosnim osvajačima prvog mjesta na Olimpijadi svog jezika i književnosti nalazila sam se i ja, u to doba učenica 10. razreda Dvojezične rumunjsko-hrvatske gimnazije i osvajačica prvog mjesta na Olimpijadi hrvatskog jezika i književnosti

Za vrijeme izleta sam upoznala sve ponajbolje učenike etničkih

manjina iz Rumunjske, prijatelji smo se, razgovarali smo, družili smo se i pružali jedni drugima informacije iz vlastite zajednice. Učenike ruskog porijekla sam već otprije znala, upoznali smo se u Karansebešu, za vrijeme Olimpijade. U Njemačkoj me posebno impresionirala palača "Neuschwanstein in Hohenschwangau", u Austriji smo, između ostalog, posjetili Mirabell gardens, najpoznatiju građevinu grada Salzburga, a u Italiji smo u Bolzanu posjetili europsku akademiju EUBAC, dom iztraživača iz cijele Europe. Naš je izlet završio u Mađarskoj, u prijestolnici Budimpešti, s divnom trosatnom kroatizacijom na Dunavu.

Na kraju bih se srdačno zahvalila ravnateljici Dvojezične gimnazije iz Karaševa, prof. Mikoli Geri, i svim profesorima koji su mi na bilo koji način pomogli u obrazovanju. Posebno bih se zahvalila profesoru Marjanu Lukačeli i profesorici hrvatskog jezika, Alini Mištoiu, koja mi je pobudila interes za materinski jezik i pripremila za Olimpijadu.

Anca-Svetlana Facraci

Zajednička slika prvonagrađenih učenika etničkih manjina

UREDNIŠTVO:

ISSN KOD 1841-9925

Počasní glavni urednik: prof. Milja RADAN

Glavni urednik: Ivan DOBRA

Urednici: Lina TINKUL; Daniel LUKAČELA; Slavica-Marija MUSELIN; Marija LACKIĆ; Marija ĐURKICA

Tehnoredaktor: Zlatko Nikola URSUL

Fotoreporter i grafički dizajn: Ljubomir RADAN

Adresa: Carașova 22, Caraș-Severin, 327065 România

Telefon: 0040-255-232255; fax: 0040-255-232146

E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com

Web: www.zhr-ucr.ro

REDACȚIA:

COD ISSN 1841-9925

Redactor principal onorific: prof. Mihai RADAN

Redactor principal: Ivan DOBRA

Redactori: Lina TINCUL; Daniel LUCACELA; Slavița-Maria MUSELIN; Maria LAȚCHICI; Maria GIURCHIȚA

Tehnoredactor: Zlatko Nikola URSUL

Fotoreporter și designer: Ljubomir RADAN

Adresa: Carașova 22, jud. Caraș-Severin, 327065 România

Telefon: 0040-255-232255; fax: 0040-255-232146

E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com

Web: www.zhr-ucr.ro

U OVOM BROJU / ÎN ACEST NUMĂR:

KARAŠEVSKI HRVATI

str. 4
pag. 4

PRINCIPALELE INVESTIȚII...

str. 9
pag. 9

GODINA IZA NAS

str. 10
pag. 10

DVOJEZIČNO GLASILO KARAŠEVSKIH I TAMIŠKIH HRVATA
PUBLICAȚIE BILINGVĂ A UNIUNII CROAȚILOR DIN ROMÂNIA

Godina: XXI
Broj: 105.
Siječanj 2014.
Anul: XXI
Nr.: 105
Ian. 2014

INTERVJU S KNEZAM IZ KARAŠEVA

nastavak na 2. str.

nastavak s 1 str.

INTERVJU S KNEZAM IZ KARAŠEVA

Godina 2013. je iza nas. Koliko je karaševski knez zadovoljan s onim što je postignuto u karaševskoj općini?

Svakako zadovoljstvo je prepolovljeno, prepolovljeno je zbog toga što karaševski knez nije djelovao tijekom cijele godine. Imao je nesretni događaj da je skoro polovicu godine proveo u ljezarskom odsustvu ili u liječenju, imao je taj nesretni događaj i, eto, to mu je oduzelo dosta fizičkog vremena. Naravno, za to je vrijeme djelovao zamjenik kneza ili viciknez. To djelovanje nije bilo suprotno onome što je na početku 2013. godine bilo predviđeno ali postojali su faktori od kojih nije ništa ostalo.

Jedini veliki faktori koji je izrađen i dovršen je asfaltiranje dijela puta koji je nekada bio županijski, a sad je karaševski. To je nekadašnji županijski put 581 A, a sada komunalni 140. Sigurno, sad ga hoćemo podijeliti na manje dijelove, ovo što je asfaltirano ove godine da ostane ulica, a izvan mjesta da ostane poljoprivredni ili agrarni put. Taj je put jedino od najvećih postignuća u prošloj godini, taj je put mučio Karašev ako ne dvanaest godina onda sigurno najmanje osam. Osam punih godina Karašev je mučio taj put, pogotovo ovaj dio ovdje u selu, nije se našla u svo ovo vrijeme formula kako da bude riješeno. Mi smo odmah našli formulu ali smo imali i dosta prepreka. Prvo se županija malo odupirala, ne mnogo, zatim su naši vijećnici bili dosta neodlučni, sad su bili ovako, poslije onako, ali do kraja su pristali. Poslije je buknuła jedna propaganda, vijećnici su uvjetovali da se ništa ne radi u ovom mjestu nego samo put, što nije trebalo, nije bilo potrebno. Vijeće ima jednu veliku slabost, uzima se samo po jednoj violini i to jako lošoj. Da bi bar bila dobra violina, onda u redu. Ta loša violina pravi veliku galamu, samo pita što je s tim, što je s tim, a ništa ne pokreće. To je jedan problem. Imali smo tu i drugi problem. Recimo, trebao je napraviti projekt za dovršenje Kajča. To ćemo pokrenuti ove godine, nadamo se da ćemo ga do kraja mandata i završiti. Bilo je predviđeno izraditi projekt za sokak iza grada općine i da se zatim spoji s asfaltiranim dijelom puta u Karaševu. I to će se napraviti ove godine. Sada ćemo otvoriti jedno novo gradilište, a to je projekt kojega je

Prof. Milja Radan, knez karaševske općine

napravio knez Petar Bogdan i koji je počeo stupati u djelo tek ove godine, nakon te licitacije koja je trajala ni više ni manje nego sedam mjeseci. To je u ovoj zemlji procedura što se tiče licitacija, mi to ne možemo izmijeniti, za sada to je tako. Treba se samo potpisati ugovor i pobjedniku predati objektivi.

Ja bih se vratio na ovaj naš karaševski ulazni put koji je asfaltiran krajem prošle godine i to u rekordnom vremenu, svega dva dana. Tijekom vremena smo imali neugodna iskustva sa županijom vezana za ovaj naš put. Više od deset godina, koliko je bio županijski, ostavljen je da se upropasti, o njegovu asfaltiranju čelnici županije su nam govorili jedino u elektoralnim kampanjama. Neću sad spominjati poteškoće koje ste presreli prilikom zahtjeva za prelazak puta u oblast karaševske općine. Istaknuo bih samo da je nakon primopredaje puta županija zatražila još i 80.000 leja za projekt kojega je u međuvremenu izradila, kao da bi se Karašev nalazio na nekom drugom kontinentu, a ne ovdje, u Karaš-severinskoj županiji. Mislite li da županija nije imala novčana sredstva da asfaltira ovaj kilometar puta ili se naprosto radilo o zloj volji županije?

Kada je riječ o projektu, novac je bio već uložen, taj projekt je bio plaćen. Što županija nije htjela da nam ga izruči besplatno, što je trebala jer dobro si ti rekao, nismo mi na nekom drugom kontinentu, a, evo, županija je u Karaš-severinskoj županiji, ne u Rumunjskoj, činjenica je da nije imala dobru volju. To je sve. Sve se svodi na to. Županija, svakako, nije očekivala tako odlučan postupak karaševske općine. Ona je mislila da mi ne znamo to riješiti, da ćemo odugovlačiti, da nećemo imati podršku ovdje. Dakle, u tome je stvar.

Županija nije imala dobru volju. Taj njihov projekt za naš put, ako smo već govorili o projektu, sada tamo negdje trune u ormarima županije.

Kad ste govorili o licitaciji održanoj u prvoj polovici prošle godine i čiji je ishod riješen tek sada, u ovom mjesecu, nakon cijelih sedam mjeseca, zacijelo ste mislili na put Verona koji ide preko Krške do Đeluga i zatim se nastavlja do klockotičkog hotara. Pitao bih vas sada da li je to doista sve konačno gotovo ili postoji mogućnost da se neke firme koje su sudjelovale na licitaciji opet međusobno kontestiraju i samim tome odugovlače početak radova?

Gotovo je, potpisali su se papi da se predaju radovi pobjedničkoj firmi.

Bili ste nam mogli reći kako stvari stoje s onim drugim postojećim velikim projektom, a tu mislim na uvođenje kanalizacije u Karaševu. U kojem smo stadiju i što slijedi?

Novac je dobiven, slijedi licitacija i da projekt bude stavljen u djelo. S tim projektom ide zajedno Dom kulture iz Jabalča i Dom za stare osobe u Karaševu, pored Dvojezične gimnazije. To mi pomalo izgleda smješno, Dom za stare osobe u neposrednoj blizini Dvojezične gimnazije, stare osobe bi se trebale odmarati uz galamu školske djece, ali molim lijepo. Ne možemo sada zamjeriti onima koji su pokrenuli taj projekt, važno je da je projekt odobren i dobiveni su i novci za njega. To je važno.

Kada je riječ o projektima za 2014. godinu vi ste već spomenuli put iza komande, odnosno spajanje tog puta s asfaltiranim dijelom puta u Karaševu. Možete li nam navesti i neke druge projekte koje općina namjerava finalizirati ili pokrenuti u 2014. godini?

nastavak na 7 str.

SUFLETE SĂRACE

Nu știu alții cum sunt, dar eu am crezut și încă mai cred că tot ce se rezumă la simplitate reprezintă, de fapt, adevărata valoare a vieții.

Cu toate acestea, astăzi suntem martorii vremurilor în care, pentru majoritatea oamenilor, valorile vieții sunt măsurate în lucruri materiale și nu în lucrurile mici, simple, care ne pot face viața mai frumoasă.

În ziua de azi există foarte mulți oameni cu o poziție financiară destul de bună și un nume celebru. Sunt bogații zilelor noastre, pentru care banii sunt tot ceea ce contează, iar valorile vieții reprezintă cât de mult au și nu cât de mult dăruiesc. Și, totuși, se pot numi ei „oameni bogați” dacă sufletește au rămas neîmpliniți, dacă mulți dintre ei au rămas pentru totdeauna deținătorii sufletelor sărace? Consider că mai corect ar fi să-i numim sărace suflete bogate.

Spun „sărace suflete bogate” pentru că bogat nu ești atunci când ai conturile pline cu bani, iar pe dinăuntru ești gol, pentru că bogat nu ești atunci când ai ditamai casa, dar stai singur în ea, pentru că bogat nu ești atunci când deții și conduci o mașină scumpă, când nu ai pe cine lua de mână, nu ai pe cine strânge în brațe, pentru că bogat nu ești atunci când deții zeci de terenuri, zeci de proprietăți, dar nu ai un copil care să-ți ducă numele mai departe.

W.C. Fieldș spunea că „un om

bogat nu este decât un sărac cu bani”. Există mult adevăr în aceste câteva cuvinte ale scriitorului american, ele reprezintă descrierea perfectă a multor oameni din zilele noastre, indivizi însetați de bani, îmbătrânind lipsiți de fericire, lipsiți de afecțiune.

Din păcate, omul, cu cât are mai mult, cu atât își dorește și mai mult. Este trist să observăm că facem parte dintr-un tablou al acestor timpuri, tablou pictat într-o singură culoare, dar această tristețe se amplifică și mai mult de îndată ce privim în jur și vedem câte momente importante pierd oamenii din propria lor viață, doar pentru că aleg ca o mare parte din ea să o dedice procurării și obținerii banilor.

Este lesne de înțeles că ne aflăm într-o lume imperfectă și suntem prada acesteia, este lesne de înțeles că nici noi nu vom ajunge vreodată să fim perfecți. Dar, în ciuda acestui fapt, putem da frâu liber sufletului pentru a aspira la perfecțiune. La urma urmelor, poți păstra un suflet bun și o inimă necăpușită chiar și cu portofelul plin de bani.

Sunt convinsă că, la fel ca mine, mulți dintre dumneavoastră cunoașteți frumoasa teorie potrivit căreia „banii nu aduc fericirea”. Nu știu de unde a pornit această teorie și

nu-mi permit să contrazic persoana care a afirmat acest lucru. Aș adăuga doar că banii contribuie într-o mică măsură la fericirea fiecărui om, neglijabilă de altfel, dar nu ei sunt aceia care o aduc.

Din punctul meu de vedere, bogat te poți numi atunci când știi ce înseamnă respectul și bunul simț, când dai dovadă de educație și ieși în evidență cu un vocabular îngrijit, când întinzi mâna celui care are nevoie de ea. Bogat ești atunci când ai acel ceva numit „familie”, bogat ești și atunci când ai o căsuță în care cineva te va aștepta întotdeauna cu drag. Bogat ești dacă în momentele triste, când lacrimile îți inundă obraji, ai lângă tine prietenii și familia ca să le șteargă, când ai în brațele cui să te cuibărești atunci când singurătatea te macină. Cu adevărat bogat ești atunci când în pragul bătrâneții privești bucuros spre trecut și vezi că n-ai pierdut o viață întreagă doar adunând bani și avere cu care oricum tinerețea nu o vei putea cumpăra, când lași o dovadă vie că ai fost cândva actor pe scena vieții, care și-a jucat rolul demn și a lăsat în urma lui pe cineva care să-i ducă numele mai departe. Acestea sunt lucruri pe care le poate realiza oricine, chiar dacă are portofelul plin cu bani.

O vorbă spune că un om are trei lucruri de făcut ca să poată spune că a trăit cu folos și anume, să planteze un pom, să ridice o casă și să crească un pui de om, și atunci se poate mândri că n-a trăit degeaba.

Adina Olănescu spune că „Lumea întreagă îți aparține dacă știi să admiri”. Nu ai nevoie de bani pentru a admira, ai nevoie doar de cei doi ochi pentru a putea observa că adevăratele valori ale vieții sunt acele lucruri simple cu care sufletul se mulțumește.

Din păcate, cuvintele mele poate vor fi de prisos pentru unii, altora poate le vor folosi. Viața nu merită irosită strângând bani și avere. Goana după bogăția materială înseamnă timp pierdut și o viață tristă. Eu consider că preferabil ar fi să rămânem cu toții oameni săraci dar cu suflete bogate și nu oameni bogați cu suflete sărace.

Beul Bianca Mihaela

Sedinta Izvršnog vijeća ZHR-a

GODINA IZA NAS

Evo već smo pri kraju prvog mjeseca 2014. godine.

Prošli su božićni i novogodišnji blagdani, blagoslov kuća. Jedni smo drugima zaželjeli sretniju, zdraviju i uspješniju godinu. I svakako bolju od prijašnje 2013.

Nekima je 2013. bila jako dobra, nekima samo dobra, a neki su možda jedva čekali da prođe. Kakva god kome bila, prošla je, pa možda da se na početku ove nove godine sjetimo glavnih događaja koji su je obilježili.

Svakako je jedan od najznačajnijih događaja bio povlačenje Pape Benedikta XVI. i izbor novog Pape Franje, 13. ožujka. Bila je to prava premijera u povijesti Katoličke crkve.

Na sjeveru Europe, u travnju je nizozemska kraljica abdicirala i prijestolje prepustila svome sinu, prijestolonasljedniku Willemu Alexanderu. Isto je u lipnju napravio i belgijski kralj Albert II, koji nakon dvadeset godina vladavine prijestolje prepušta svome sinu Philippeu.

Isto u travnju umrla je i Margaret Thatcher, prva žena premijer Velike Britanije. Kraljevska obitelj Velike Britanije dobiva najmlađeg člana, trećeg po redu nasljednika na britansko prijestolje.

Prvoga srpnja Republika Hrvatska postaje punopravnom članicom Europske Unije, 28. članica. Do 1. srpnja, kada je postala punopravnom članicom Unije, Hrvatska je prošla dug i složen proces pregovaranja u kojem je, činilo se, stekla dovoljno znanja o visokim političkim i pravnim standardima Unije.

Ulazak u Europsku uniju za Hrvatsku predstavlja ostvarenje povijesnog cilja, najvažniji vanjskopolitički, ali i unutarpolitički događaj u prošloj godini u Hrvatskoj.

Isto u srpnju svijet biva potresen stravičnom prometnom nesrećom u Španjolskoj kada je vlak, pri brzini od 179 km/sat u blizini poznatog hodočasničkog mjesta Santiago de Compostela, iskočio s tračnica i udario o zid. Poginulo je 79 osoba a njih skoro 180 ranjeno je.

U kolovozu, mjesecu godišnjih odmora, kada su manje više svi negdje na moru, u planinama ili u

hladu seoskih imanja, izbija skandal svjetskih razmjera. Edward Snowden, bivši konzultant Američke Nacionalne Agencije za Sigurnost optužen za spionazu protiv SAD-a dobiva azil u Rusiji. Snowden je otkrio mnogo podataka o špijunaži SAD-a u svijetu. Krajem rujna njemačka kancelarka Angela Merkel dobiva treći mandat, nakon pobjede konzervativaca na izborima.

Nakon hladnog i kišovito kraja mjeseca rujna, početkom listopada brod na kojem se nalazilo preko 500 osoba, uglavnom Eritrejaca, zapalio se i nasukao blizu Lampeduse. Umrlo je više od 366 osoba.

Studenoga, Filipine udara jedan od najžešćih tajfuna, s naletima vjetra brzine od 300 km/sat, uništava gradove i ubija više od 5.200 osoba i nestanak njih više od 1600.

U susjednoj nam Ukrajini predsjednik Viktor Januković naglo prekida pregovore Sporazuma za pridruživanje s Eurospkom Unijom a u korist ekonomskog približavanja Moskvi. To je prouzročilo velike proteste i nemire u Ukrajini.

Poznat po svojim aferama, što političkim što u privatnom životu, bivšem talijanskom premijeru Silviu Berlusconi u oduzet je senatorski mandat, nakon što je osuđen na godinu dana zatvora.

U prosincu, umire Nelson Mandela, karizmatični predsjednik Južnoafričke Republike, dobitnik Nobelove nagrade za mir. I pod sam kraj godine, ruski predsjednik Vladimir Putin pomilovao je bivšeg magnata nafte Mihajla Hodorkovskog.

Bila su to zbivanja na svjetskoj razini, o kojima se posvude govorilo i pisalo. U našoj zemlji, u Rumunjskoj, stvari su nekako tekle uobičajeno. Trzavice među političkim strankama, između Vlade i Predsjednika, nezaposlenost. Posebno su žestoki bili protesti protiv eksploatacije rudnika zlata u Rosia Montana. Građani koji imaju kredite ohrabрили su se i počeli tužiti banke zbog raznih nepravilnosti pri potpisivanju ugovora u kreditu, jer se puno građana našlo u nemogućnosti da podmiruje svoje dugove prema banci. To je ohrabrujuća vijest jer banke se više ne mogu ponašati toliko bahato već s nešto više odgovornosti, obzira i poštovanju prema svojim klijentima.

Državni Ured za borbu protiv korupcije (DNA) imao je pune ruke posla i poslao u zatvor dosta poznatih, što iz svijeta športa, politike, ali i iz drugih područja javnog života. Očito da polako, ali sigurno Pravda sebi kroji put.

U našim karaševskim mjestima bilo je relativno mirno. Naši ljudi marljivo rade, grade, naša mjesta postaju sve ljepša i uređenija. Nažalost, ima sve manje ljudi, pogotovo mladih, jer većina odlazi na rad u inozemstvo.

Nadamo da će se stvari popraviti, ako ne u bliskoj, onda bar ne u tako dalekoj budućnosti, pa će posla biti i kod nas, da ne bi morali ći trbuhom za kruhom.

Vama, draga čitatelji, želimo svako dobro u ovoj godini!

Maria Lačhici

SREBRNE, ZLATNE I DIJAMANTSKA SVADBA U KARAŠEVU

Svaku godišnjicu braka s istom osobom treba proslaviti i ujedno zahvaliti jedni drugome za zajedničke lijepe dane.

Nijedna godina braka nije beznačajna, a neke od njih su u karaševskim mjestima smatrane prvim velikim žubilejima. Ove godine, u crkvi Marijina uznesenja iz Karaševa čak četrnaest parova će proslaviti 25. godišnjicu zajedničkog života ili srebrnu svadbu, pet će parova proslaviti 50. godišnjicu braka, ili zlatnu svadbu, dok će jedan par proslaviti 60. godinu braka i zajedničkog života, odnosno dijamantsku svadbu.

Svi ovi jubileji se u našim mjestima slave na poseban način, uz prigodne poklone i slavljenički ručak u krugu obitelji, rodbine i bliskih prijatelja.

60 godine:

Todor Milja i Todor Stana, rođ. Vaka

50 godine:

Todor Marjan i Todor Ana, rođ. Đurasa

Vernjika Đuređ i Vernjika Maria, rođ. Katić
Katić Đuređ i Katić Marija, rođ. Vaka

Domaneanc Martin i Domaneanc Jela, rođ. Muselin
Grujeska Đuređ i Grujeska Marija, rođ. Đurkica

25 godine

Vlasić Petar i Vlasić Marta, rođ. Domaneanc
Beul Ivan i Beul Marija, rođ. Hacegan

Bokšan Marjan i Bokšan Marija, rođ. Katić
Pauca Petar i Pauca Marija, rođ. Klara

Pozderka Đuređ i Pozderka Marta, rođ. Filka
Kikeš Petar i Kikeš Marija, rođ. Lugožan

Banak Đuređ i Banak Marija, rođ. Vataš
Adam Đuređ i Adam Lina, rođ. Mita

Beul Marjan i Beul Marta, rođ. Vaka
Radan Milja i Radan Marija, rođ. Miloja

Rebedžila Mikola i Rebedžila Lina, rođ. Domaneanc

Kurjak Milja i Kurjak Marija, rođ. Filka
Mihajla Ivan i Mihajla Kata, rođ. Dogariu
Domaneanc Šandor i Domaneanc Marija, rođ. Frana

Hrvatska grančica čestita svima onima koji ove godine slave neku od ovih svadbi, a ujedno i svim ostalim parovima koji ne slave nijednu od njih.

Crkva Marijina uznesenja u Karaševu

STATISTIKA VJENČANIH, ROĐENIH I UMRILIH U KARAŠEVSKOJ OPĆINI U 2013. GODINI:

Karaševska općina	Ukupno	Karaševo	Nermid	Jabalče
Vjenčani parovi	4	4	0	0
Rođeni	6 muško	3 muško	2 muško	1 muško
	6 žensko	2 žensko	4 žensko	0 žensko
Umrli:	24 muško	15 muško	6 muško	3 muško
	18 žensko	12 žensko	4 žensko	2 žensko

SREĆA U DRUGOME

Uzmi si pola minute i pročitaj ovu priču jer je stvarno nešto posebno:

Dva muškarca, obojica jako bolesni, zajedno su ležali u bolnici.

Jedan od njih je svaki dan imao mogućnost sjediti u svom krevetu zbog izdvajanja vode iz njegovih pluća. Njegov krevet je stajao uz jedini prozor u sobi. Drugi muškarac je morao stalno ležati na leđima. Brzo su se upoznali i razgovarali po cijele dane. Pričali su o svojim obiteljima, svojim domovima, poslu, gdje su bili u vojsci i gdje na odmoru. Svaki dan je muškarac koji je sjedio uz prozor opisivao drugome muškarcu stvari koje je vidio vani...

Muškarac na drugom krevetu je počeo živjeti za te jednosatne trenutke kada je njegov prijatelj sjedio i pričao o događanjima i bojama vanjskoga svijeta. Prozor je gledao na park uz jezero s labudovima. Guske i labudovi su se igrali u vodi, a mala su djeca spuštali svoje male čamce u vodu. Mladi parovi su zagrljeni šetali uz cvijeće svih boja. Veliko, staro i snažno drveće je uljepšavalo pokrajinu, a u daljini su se vidjela svjetla

grada. Kada je muškarac uz prozor detaljno objašnjavao sve to, njegov je prijatelj na drugom krevetu zatvorio oči te zamišljao sve te slikovite prizore.

Jednoga dana mu je muškarac uz prozor opisivao paradu, koja se kretala uz jezero. Bez obzira što njegov prijatelj nije čuo tu muziku, on ju je vidio u svom umu. Tako su prolazili dani i tjedni. Jednoga jutra je jutranja sestra donijela vodu za umivanje i uz prozor pronašla tijelo muškarca koji je u snu mirno umro. Bila je tužna i pozvala je medicinsko osoblje koje je tijelo odnijelo van.

Odmah kada je to bilo moguće, drugi muškarac je zamolio da ga pomaknu uz prozor. Sestra mu je sa zadovoljstvom udovoljila, po-brinula se da se je udobno namjestio te ga ostavila samog. Uz veliki napor podigao se polako na laktove kako bi po prvi puta ugledao vanjski svijet. Konačno je imao priliku sam uživati u

vanjskim ljepotama. Pogledao je kroz prozor i ugleda prazan zid. Muškarac je pitao sestru koji je to bio razlog da je pokojni prijatelj tako lijepo opisivao stvari u vanjskom svijetu. Sestra mu je rekla da je bio slijep i da nije mogao vidjeti zid koji je stajao ispred prozora. Reče: »A, možda je htio usrećiti vas?«

Dr. theol. Davor Lucacela

KARAŠEVSKI HRVATI

Najveću skupinu Hrvata u Rumunjskoj sačinjavaju Hrvati iz Karaš- severinske županije, koji se grupnim imenom nazivaju Karaševci ili karaševski Hrvati.

Karaševci su grupirani u dvije općine, smještene jedne blizu druge, a sva su mjesta mnogo nalik jedno drugome: Karaševska općina sadrži sela Karaševo, koje je i glavno mjesto Hrvata u Rumunjskoj, Nermid i Jabalče, a lupačka općina se sastoji od Lupaka, svog glavnog mjesta, Ravnika, Vodnika i Klokotiča. Prema najrecentnijem popisu stanovništva obavljenom 2012. godine, lupačka općina broji 2677 stanovnika, od kojih 2318 Hrvata, 195 Rumunja, 29 Roma itd, dok karaševska općina broji ukupno 3110 stanovnika, od kojih 2380 Hrvata, 246 Rumunja, 172 Roma itd.

Najveće i najstarije mjesto Hrvata u Rumunjskoj je Karaševo, koje se prvi put u pisanim dokumentima spominje već pri kraju 13. stoljeća. Smješteno je na jugo-zapadnom dijelu države, na samom ulazu u kanjon rijeke Karaša iz Nacionalnog parka Semenice-Cheile Carașului. Karaševom ali i čitavom karaševskom općinom rukovodi načelnik ili knez, koji se bira na mjesnim izborima

svake četvrte godine, kada se ujedno bira i Mjesno vijeće općine koji se sastoji od 13. vijećnika izabranih po stranačkim listama. Na mjesnim izborima održanim 10.06.2012. godine za načelnika karaševske općine izabran je prof. Milja Radan, a u sastav Mjesnog vijeća su ušla četiri predstavnika zajedništva Hrvata, četiri predstavnika PNL-a, tri predstavnika PDL-a, jedan predstavnik PSD- i jedan predstavnik PP-DD-a.

Osim Hrvata iz karaševske zajednice, u Rumunjskoj su poznate još dvije skupine Hrvata. Jedna se od njih nalazi u Rekašu, u tamiškoj županiji, na istočnoj strani Temišvara. Hrvati iz Rekaša nazivaju se još i Šokcima i došli su na ove prostore u 17. stoljeću te se vjeruje da su porijeklom Dalmatinci odakle su došli u Rekaš bježeći pred Turcima

Drugu skupinu Hrvata iz Rumunjske sačinjavaju Kečani, koji žive također u tamiškoj županiji, na samoj granici sa Srbijom, u hrvatskoj Keči. U hrvatskoj Keči živjeli su isključivo Hrvati, negdje oko 300. Za Hrvate iz

Keče se pouzdano zna da su došli iz Turopolja, negdje oko 1800. godine i da govore zagrebačkom kajkavštinom. Iako početkom prošloga stoljeća u Keči je živjelo oko 300 Hrvata, njihov broj je zatim drastično opao, tako da danas tamo ima još otprilike 40 stanovnika hrvatskog porijekla i, osim nekoliko staraca, u Keči danas više nitko ne koristi hrvatski jezik.

Krovna organizacija Hrvata u Rumunjskoj je Zajedništvo Hrvata, a djelovanje organizacije je usredotočeno ponajprije na očuvanje etničkog identiteta hrvatske manjine iz rumunjskog prostora, na sačuvanje i promoviranje tradicije, običaja, jezika i vjere. Utemeljeno je 1991. neposredno poslije pada rumunjskog komunističkog sustava, kad su se i sve ostale manjine iz Rumunjske, njih 19, počele organizirati pod svoje organizacije, tako da danas sve manjine iz Rumunjske imaju svoju organizaciju i svog zastupnika u Rumunjskom parlamentu.

Ivan Dobra

PRINCIPALELE INVESTIȚII REALIZATE ÎN COMUNA CARAȘOVA PE ANUL 2013

NR. CRT	Firma contractantă	Obiectul contractului	Stadiul lucrării	Valoarea contractului
1	SC EDIFICE BUILD SRL	Amenajare drumuri agricole comuna Carașova	în derulare	4.769.293,14 lei
2	SC MECOMAG HV SRL	Furnizare utilaje agricole	finalizat	363.568,00 lei
3	SC EXPLOROM CARRIERE 2008 SRL	Servicii și lucrări de întreținere și îmbunătățire a pajiștilor comunale din fondurile APIA pe teritoriul comunei Carașova	finalizat	411.889,77 lei
4	SC TEHNOCER SRL	Reparație DC140- intravilan Carașova km 1+0,30	finalizat	552.680,77 lei
5	Filca Nicolae PFA	Dezafectare domeniu public comuna Carașova- zona Verona, Crsca, Cerniavita, cimitir	finalizat	10.780 lei
6	SC CAPITEL PROIECT SRL	Realizarea documentațiilor de obținere a avizelor în scopul avizării PUG	în derulare	50.220 lei
7	SC MANU CONSULTING SRL	Documentație pentru obiectivul "Amenajare infrastructură, străzi și pod peste râul Caraș, zona centru civic Carașova" – faza SF	în derulare	81.096 lei
8	SCRIMER SRL	Lucrări de reparații drum ieșire Carașova (varianta veche)	finalizat	49.092,88 lei
9	FILCA NICOLAE PFA	Lucrări de reparații drum Moghila	finalizat	20.730 lei
10	SC PAJIȘTEA SRL	Lucrări de defrișare și igienizare a pășunilor comunei Carașova	finalizat	79.750,38
11	SC BACA TECHNOLOGY SRL	Elaborarea documentației pentru lucrarea: "Reparații DC140 intravilan Carașova km0+000-1+030	finalizat	20.000 lei
12	SCRIMER SRL	Lucrări de reparații drum Ulianita	finalizat	34.615,29 lei
13	SCRIMER SRL	Lucrări de amenajare a doua izvoare în comuna Carașova	finalizat	7.192,37 lei
14	LCB AQUA ZONAL MARCO SRL	Lucrări de modificare și montare a patru cismele apă, localitatea Carașova	finalizat	8.650,34 lei
15	SC MILOVAN CONSTRUCT SRL	Lucrări de reparații timpane podețe în Moghila și Olianita	finalizat	18.451,20 lei
16	SC SFERA ACTIV CONSULT SRL	Documentație tehnico-economică pentru "Înființare bucătărie la Căminul Cultural Nermid"	finalizat	8.0000 lei
17	LCB AQUAZONAL MARCO SRL	Lucrări de amenajare bucătărie la Căminul Cultural Nermid	în derulare	84.772,92 lei
18	SCRIMER SRL	Lucrări de reparații șant betonat- centru Carașova	în derulare	15.198,43 lei
19	SCRIMER SRL	Lucrări de consolidare a zidului de sprijin în dreptul imobilului nr.99	finalizat	21.623,38 lei

Svakog zadnjeg utorka u mjesecu s početkom od 13:00, na TVR3 prikazuje se naša emisija na hrvatskom jeziku. Gledajte nas!

Svakog petka s početkom od 19:10, na frekvenciji 105,6 MHz Radio Reșice, emitira se naša emisija na hrvatskom jeziku. Slušajte nas!

COMPARTIMENTUL FINANCIAR-CONTABIL AL PRIMĂRIEI CARAȘOVA

TOTAL VENITURI: 4.443.145 lei
TOTAL CHELTUIELI: 4.154.337 lei

1. cheltuieli cu salariile: 1.502.717 lei, din care:
  - salarii administrație, cultură, alte categorii: 300.142 lei
  - salarii învățământ: 1.142.770 lei
  - salarii asistență socială: 59.805 lei
2. cheltuieli materiale (bunuri și servicii): 1.599.210 lei, din care:
  - cheltuieli curente (încălzit, iluminat, telefonie, alte cheltuieli pentru funcționare etc.): 646.899 lei
  - salubritate și colectare deșeurilor: 159.580 lei
  - reparații și deszăpezire drumuri:

- 243.499 lei
- igienizare pășuni: 519.232 lei
- sprijin financiar Biserica Romano-Catolică: 30.000 lei
3. asistență socială: 225.843 lei, din care:
  - indemnizații persoane cu handicap: 213.065 lei
  - subvenții pentru încălzirea locuinței: 12.778 lei
4. cheltuieli de investiții: 826.567 lei, din care:
  - Implementare PUG: 62.620 lei
  - Amenajare Cămin Cultural Nermed: 50.650 lei
  - Documentație tehnică amenajare bucătărie Nermed: 8.000 lei

- SF alimentare cu apă Nermed: 21.674 lei
  - SF canalizare Nermed: 28.353 lei
  - Reabilitare drum DC 140 Carașova: 244.930 lei
  - Proiect tehnic realizare pod peste râul Caraș: 24.330 lei
  - Proiect tehnic reabilitare drum DC 140 Carașova: 20.000 lei
  - Achiziționare utilaje agricole: 363.570 lei
  - Achiziționare GPS pentru măsurători topografice: 2.440 lei
- EXCEDENT: 288.808 LEI**

Maria Mihăilă

PATRIMONIUL, URBANISM, CADASTRU

In domeniul silviculturii s-a marcat, exploatat și valorificat întreaga masă lemnoasă în conformitate cu amenajamentele silvice în vigoare.

În domeniul pajiștilor s-au igienizat toate blocurile fizice pentru care Consiliul local a solicitat subvenții la A.P.I.A. S-au igienizat centrele civice la Carașova, Nermed, labalcea, precum și drumurile adiacente celor trei localități. S-a igienizat Kalvarija, unde au fost extrași arborii uscați și au fost plantați alții în locul lor.

În domeniul cadastrului s-au întocmit documentele cadastrale pentru familiile de rromi, în vederea cumpărării terenului. S-au aprobat și vândut, sau sunt în curs de vânzare familiile de rromi care au solicitat acest lucru., terenurile aferente caselor deținute, terenuri a căror suprafață este de maxim 300 mp. În sfârșit, s-au concesionat sau vândut, în condițiile legii, terenuri din intravilanul celor trei localități, la inițiativa cetățenilor comunei.

Adrian Bobar

Către gospodarii Comunei Carașova

La acest început de An Nou 2014, firma noastră vă dorește multă sănătate, bucurii, prosperitate și îndeplinirea tuturor dorințelor pentru Dvs. și toți cei care vă sunt dragi.

Pentru o mai bună conlucrare începând cu anul acesta vă înștiințăm următoarele:

1. Gospodăriile care doresc să se racordeze la apa potabilă vor avea posibilitatea să plătească în rate lunare bransamentul precum și alte lucrări acolo unde este cazul.
2. Pentru asigurarea etanșeității conductelor, eliminarea pierderilor de apă și întreținerea corespunzătoare a instalațiilor, întreținerea apometrelor, repararea robinetelor, montarea și reglarea reglatoarelor, curățirea și păstrarea în stare de curățenie a căminelor de vizitare, intervenții la

avarii pe bransament și în cămine, scoaterea apei cu motopompe, supravegherea bransamentelor în special pentru persoanele plecate din țară. Toate aceste lucrări precum și altele similare pot fi executate pe bază de aviz sau contract abonament cu plata manoperei între 5 și 10 lei lunar/gospodărie.

3. Transportăm moloz, nisip, balastru, piatră și alte materiale de construcții sau materiale în general cu autocamioneta de 3,5 t.

4. Executăm lucrări de demolare, săpături de șanțuri, fundații, canale, alte lucrări de acest fel.

5. Executăm lucrări de construcții noi sau reparații în construcții ca:

- lucrări de zidărie, tencuieli, zugrăveli, gresie, faianță, vopsitorii, turnat betoane, reparații acoperiș, etc.

Pentru persoanele fizice și juridice interesate de ofertele noastre putem fi găsiți la Căminul Cultural-Carașova, birou Manager sau Casierie. Vom acorda detalii și informații suplimentare, vom primi cereri sau comenzi de execuție și vom încheia contracte cu beneficiarii.

Prețurile vor fi cele de la nivelul pieței și după caz putem negocia.

Menționăm: prioritate la racordările pentru canalizare care vor începe anul acesta vor avea gospodăriile care beneficiază de apă potabilă în prezent și cele care se racordează în continuare; se va păstra numărul de ordine.

Vă mulțumim pentru înțelegere.

Administrator:
Ing. Lazarescu Constantin

INTERVIU CU DR. CLAUDIU ANDREI POPA

Dr. Claudiu Andrei Popa a absolvit în 1997 Facultatea de Medicină Generală din cadrul Universității „Victor Babeș” din Timișoara, iar din anul 2000 este medic de familie în comuna Carașova.

Are, printre altele, competențe în acupunctură, homeopatie, urgențe prespitalicești, ecografie generală. Se exprimă fluent în limba carașovenilor, acesta fiind unul dintre motivele pentru care localnicii îl consideră „unul de-al lor”. Noi, la rândul nostru, îl considerăm drept cel mai bun medic pe care l-a avut Carașova de la doctorul Thoma încoace, tocmai datorită modestiei, disponibilității și profesionalismului în relația cu pacienții.

Care sunt satisfacțiile profesionale ale unui medic de familie, care sunt satisfacțiile pe care le-ați avut dvs. în acest timp?

În toți acești ani de când sunt medic pe meleagurile carașovenești pot spune că am avut multe satisfacții profesionale. Am putea vorbi despre acestea ore în șir. Important este că de când am venit în această comunitate am încercat și consider că am reușit, cu ajutorul lui Dumnezeu și prin munca mea, să mă integrez și să contribuie la îmbunătățirea stării de sănătate a localnicilor.

O satisfacție deosebită pentru mine este că atunci când mă întâlnesc cu oamenii pe care i-am tratat aceștia mă salută, ceea ce mă face să cred că mi-am făcut datoria ca medic și că am fost acceptat în această comunitate specială a carașovenilor. Satisfacțiile profesionale le trăiesc în fiecare zi, când pot să pun la dispoziția oamenilor, pacienților, experiența și cunoștințele mele medicale. Fără a folosi vorbe mari, cred că bucuria cea mai mare este încrederea carașovenilor în medicul lor de familie, încredere dobândită treptat, zi de zi, an de an, aspect foarte important într-o societate românească destul de „bolnavă”.

Printre satisfacțiile profesionale pot să enumăr și faptul că am reușit să diversific serviciile medicale acordate comunității,

Dr. Claudiu Andrei Popa

pe de o parte prin perfecționarea competențelor mele medicale, iar pe de altă parte prin inițierea colaborării cu colegi din alte specializări. Am oferit de-a lungul timpului atât consultații de asistență medicală primară – medicină de familie, cât și servicii medicale de specialitate, precum: ecografie, EKG, medicina muncii, fizioterapie, acupunctură, dispozitive medicale acordate pentru persoanele cu dizabilități, servicii medicale de laborator, cardiologie, chirurgie, stomatologie și farmacie.

Cu ce probleme se confruntă medicul de familie din Carașova?

Problemele medicului de familie din Carașova sunt aceleași cu cele ale oricărui medic de familie din zonele rurale, deosebirea a fost că a trebuit să mă integrez și să fiu acceptat de o comunitate cu anumite reguli și cutume, pe care a trebuit să le învăț și să le respect, pentru a fi la rândul meu respectat și apreciat. Am învățat în acest răstimp și limba carașovenească, fiindu-mi mai ușor să dialoghez cu vârstnicii și copiii.

Problema principală din zonă sunt serviciile medicale pentru populația din Nermed și labalcea, localități unde spațiile destinate activităților medicale sunt improprie sau nu există.

Ați beneficiat de sprijinul Primăriei pentru investițiile efectuate la Carașova sau cheltuielile au fost suportate de dvs.?

Din anul 2000, de când am

început activitatea în Carașova am încercat să îmbunătățesc permanent condițiile de activitate, să modernizez atât spațiul în care îmi desfășor activitatea, cât și echipamentele medicale. Nu a fost ușor, renovarea clădirii foarte vechi, distrusă de vreme și intemperii, modernizarea interiorului, la nivelul cerințelor actuale, au implicat cheltuieli semnificative care au fost suportate de către mine prin accesarea de împrumuturi financiare și din surse proprii, iar acum mă bucur că personalul medical și întreaga comunitate beneficiază de aceste condiții.

Din partea Primăriei Carașova sprijinul a fost minim. În toți acești ani primăria a contribuit doar la repararea parțială a acoperișului clădirii, când aceasta era imperios necesară datorită degradării excesive, sprijinul efectiv din partea primăriei, s-a concretizat în tabla cu care s-a reparat un sfert din acoperișul dispensarului. Un alt sprijin din partea acestei instituții a fost asigurarea lemnului de foc, în fiecare an de când deservesc această comunitate. Dar, în ceea ce privește ajutorul de lemne, în ultimul an, nu știu din ce motive, a existat o anumită rețineră din partea Consiliului Local în acordarea acestui sprijin, atât de necesar pentru încălzirea spațiilor cabinetului, pentru confortul termic al pacienților și personalului medical.

Care sunt condițiile la Nermed? Dar la labalcea?

continuare în pag. 6

continuare din pag. 5

Referitor la condițiile de desfășurare a activității la Nermed și labalcea este un aspect delicat. Nu pot să menționez îmbunătățiri semnificative din 2000 și până în prezent. Dacă în primii ani după anul 2000 drumurile de acces în aceste zone constituiau o problemă, este păcat că acum, când drumurile sunt mult mai bune, lipsesc încă spațiile necesare pentru desfășurarea actului medical în condiții adecvate. Din anul 2000 până acum, singura îmbunătățire a locației la Nermed este un geam și o ușă termopan, restul ... vă invit acolo în zilele de joi să veniți cu mine, să vă convingeți și să vă faceți o părere despre locația unde se desfășoară actul medical.

Cât despre labalcea, la începutul anului 2000, în ciuda accesului dificil, de multe ori din lipsa unui spațiu adecvat, consultațiile s-au desfășurat într-o sală de clasă, în centrul satului, în fața bisericii pe bancă sau chiar pe capota mașinii, lucru greu de imaginat. Actualmente la labalcea consultațiile au loc la domiciliul pacienților, la cererea expresă a acestora, neexistând un spațiu amenajat pentru consultații medicale. Sper ca poate pe viitor să se schimbe ceva...

Care este relația medicului de familie din Carașova cu Primăria Carașova și cu Consiliul Local?

Relația medicului de familie din Carașova cu Primăria Carașova și Consiliul Local, ca relație personală este bună, dar ca relație instituțională poate fi considerabil îmbunătățită. Nu este nevoie decât de o implicare mai bună din partea ambelor părți.

Care sunt problemele cu care vă confrunțați acum, în condițiile sistemului românesc de sănătate?

Întreaga societate românească parcurge o etapă de amplă trans-

Cabinetul medical din Carașova

formare și în acest context și sistemul sanitar este supus unor intense mișcări și transformări care trebuie să aducă importante îmbunătățiri. Astfel, consider că este destul de dificil să asigurăm servicii medicale de calitate în condițiile în care legislația specifică este în permanentă mișcare, iar normele medicale tot mai restrictive cer medicului să rezolve o serie de aspecte care nu țin direct de actul medical propriu-zis. Mă refer aici la cerințele de administrare ale cabinetului medical, cât și la cele de natură statistică, contabilă și de raportare, asigurarea logisticii necesare cabinetului și a personalului angajat. Aceste aspecte care nu țin direct de actul medical, dar care sunt cerute de legislația în vigoare, ocupă o mare parte din timpul medicului.

Cu toate că legislația domeniului medical impune restricții și limitări în legătură cu numărul de consultații zilnice, anume maximum 20 de consultații pe zi, am încercat să răspund cerințelor pacienților care s-au prezentat, de multe ori, într-un număr considerabil mai mare decât cel menționat. Această dorință de a face

bine pacienților mi-a atras uneori sancțiuni de natură financiară din partea organelor de control medical, dar nu regret acest lucru, întrucât latura umană și socială a meseriei pe care mi-am ales-o o consider mai importantă decât cea financiară.

Dacă doriți să transmiteți ceva pacienților dvs. prin intermediul ziarului nostru.

Aș vrea să le mulțumesc tuturor carașovenilor, dar în special acelor persoane care mi-au fost aproape la nevoie și care au înțeles că tot ce am făcut și voi face nu este doar pentru medicul Popa, ci pentru întreaga comunitate.

Doresc ca toți pacienții din această zonă să aibă în continuare încredere în competențele mele profesionale și să apeleze la serviciile medicale atunci când este cazul și, în același timp, să înțeleagă că atunci când legislația impune anumite cerințe acestea trebuie respectate.

Nu în ultimul rând doresc să le urez tuturor multă sănătate și înțelegere că un sistem sanitar normal înseamnă o relație medic-pacient bazată pe încredere și respect reciproc, ceea ce în Carașova pot spune că se întâmplă. Sper că suntem un bun exemplu pentru alte comunități și cu ajutorul lui Dumnezeu să ducem împreună tot ceea ce ne va fi dat.

Vă mulțumesc pentru acest interviu și sper să continuăm pe viitor colaborarea pentru a putea asigura populației o mai bună informare pe linie de sănătate și legislație medicală.

Maria Giurchița

Cabinetul medical din Nermed

nastavak s 2 str.

Mnoge proiecte ima komanda za ovu godinu. Ja bih vam sugerirao da pregledate prioritarne projekte koji su lani bili objavljeni u Grančici. Tamo ćete naći sve projekte. Između ostalog, riječ je o izgradnji jedne nove zgrade pored stare zgrade općine, Dom kulture u Karaševu bi se trebao predati kulturi jer je on bio oduzet kulturi, put u Jabalče se mora uzdržavati i proširiti ako je to moguće. Bilo bi jako važno asfaltirati stari Kolnik, tzv. Bačunjasu, imamo u vidu uređenje prostora kod Turističkog centra ali i mnoge druge projekte, uglavnom one koje sam nabrojao početkom prošle godine.

Kako se odvija suradnja s karaševskim Mjesnim vijećem? Tamo nijedna stranka nema većinu ali bitno je da načelnikovi projekti prolaze.

Upravo u tome je stvar, što projekti ne baš prolaze. Načelnikove inicijative su spriječavane. Doduše, ne sve, poneka. Ja bih rekao da one koje prolaze su važne ali i one koje ne prolaze su isto toliko važne.

Što se tiče suradnje i što se tiče političke strukture Mjesnoga vijeća, ja mislim da je Grančica trebala uvidjeti politički manevar koji je učinio PDL. Vrhunski predstavnik PDL-a na razini Karaševa, da bi nam umanjio koaliciju koju smo dogovorili na početku ove legislacije postupio je jednostavno ali jako štetno: oduzeo je mandat Simi, čovjeku koji je bio dosta otrjesit i cijenjen u Nermiđu, i obećao je vijećniku PPDD-a da, ako više ne ide s kneževim projektima, stavit će ga na mjesto seoskog delegata u Nermiđu. I to je učinio. Samo što ga nije mogao staviti na mjesto seoskog delegata jer smo odmah uvidjeli cilj tih promjena. Bili smo na licu mjesta i dobili volju i želju žitelja iz Nermiđa da im Sima ostane i nadalje predstavnik i delegat. Tako da je ovaj badava izdao dogovor i koaliciju te prešao na stranu čovjeka koji nam je mnoge štete nanio. Sad je on predsjednik uzgajivača stoke u Karaševu. Ja sam pitao ove ljude: „Ljudi Božji, mi nemamo boljšeg ovčara, ne znamo više čuvati ovce?“ Nitko nije rekao ništa. Ja ne velim da on pogrešno vodi tu udruhu ili asocijaciju ali zašto je upravo on

treba voditi? To je naša asocijacija, ne njegova, tu je trebao biti izabran jedan čovjek porijeklom iz Karaševa. To je oduvijek bila naša slabost, mi smo dizali u slave stranca.

Ja sam se često oslanjao na onu alegorijsku priču vođe: jedno je mjesto htjelo krenuti za boljim životom, jedini problem je bio što nisu našli vođu. Svađali su se, ovaj nije dobar zbog toga, onaj drugi ide krivo ulicom, onaj treći više kad govori. Jednog jutra, kad su se ljudi skupili pred crkvom, jedan je od njih rekao: „eto, ovaj će nam biti vođa!“ Pokazao je na jednog starca koji je imao jedan veliki štap u rukama i pored kojega je bio jedan maleni dječak. Pozvali su starca i imenovali su ga vođom. Novoimenovani vođa je odmah pozvao puk i krenuli su zajedno u potragu za boljim životom. Umjesto krenuti uobičajenim putem, krenuli su

Tradicionalni nedjeljni govor kneza

uzbrdo, po skoro nepristupačnom putu, uz kamenje i žbunje. Puk je naprosto sljedio put kojega je zacrtao vođa. Mnogi su se ozljedili no išli su dalje i naišli na drugi slični teren i stalno tako sve dok nisu stigli do mora. Ljudi su se u tom trenutku s pravom upitali: „Bože dragi, valjda nam neće sada pokazati da idemo preko mora? Sigurno ima neki bolji plan jer on je naš vođa“. Malo su se ljudi odmorili, zatim je vođa uzeo štap i pokazao da se mora ići baš preko mora. Ljudi su se konačno počeli buniti. „Oprostite, mi nemamo čamce, mi nismo ribe, mi smo ipak ljudi i ne možemo preko mora“. Dječak, koji je stalno bio u blizini vođe, na to im je odgovorio: „Oprostite mu, ta on je slijep!“

Eto, takve vođe izabiramo mi. Samo da nije naš. I slijepac da bude, samo da nije naš!

Na kraju, da li imate neku poruku za slušatelje ričičkog radija i čitatelje Hrvatske grančice? Želite li, možda, još nešto dodati ovom ionako opširnom intervjuu?

Kada je riječ o slušateljima ričičkog radija, rekao bih da se svaki

slušatelj divi ovoj ekipi koja se uspjela istaknuti, koja je uspjela i uspeva stvarati tako dobre emisije jer je to jedno naše veliko postignuće. Evo, sada nitko više ne želi preuzeti te emisije. Pokušavali su mnogi ali nije im uspjelo jer oni nisu shvatili što su te emisije. Te emisije ipak nešto znače za nas. Oni nisu mislili da tu treba naći stvaran način izražaja naše duše, naših potreba i svega onoga što bi se moglo postići preko tih emisija.

S druge strane, želim čitateljima Hrvatske grančice da novinu slobodno čitaju jer u njoj će pronaći sebe, svoj duh, svoje brige i interese. Tamo su naši interesi, o njima govori ta novina. Mnogi su se već odavno hvalili da će izdati bolju novinu ali do sada nisu uspjeli. Zasluga je Zajedništva što je izdalo tu novinu, novinu koja preživljava ne zahvaljujući novcu koji je država stavila

na raspolaganje, nego zahvaljujući konceptu kojeg ta novina ima, vrednotima koje u sebi nosi i onome što pruža svojim čitateljima.

A više od onoga što sam rekao o postignućima općine još bih samo dodao da naši ljudi imaju povjerenje u rukovodstvo kojega su izabrali ali da jako dobro otvaraju oči kome daju svoj glas na izborima. Ako u to Vijeće dođu nesposobni ljudi, onda niti knez, ma koliko bio dobar, ne može puno toga napraviti. Ne kažem da sam ja sad dobar knez, moj je vir na uviru, moja je snaga na iskapu, ali je uvijek jako teško boriti se protiv svojih i savladavati svoje. Vidite li koliko glavobolja imamo s onima izvan nas, sa strancima? Županija, - to su stranci za nas, mi smo njima trn u oku. To trebaju ljudi zadržati i zapamtiti. Ti nam ne žele dobro, te stranke političke žele samo glasove od nas, ako bi mogli i nešto da im damo, a ništa ne daju. Ono što Zajedništvo može dati i daje, to mogu i oni, ali neće. I oni mogu našoj djeci dati vrećicu slatkiša, ali ne bi dali ni za živu glavu!

Ivan Dobra